

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Tárgy:

- A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak – A tagállamok közvetlenadó-rendszeinek a belső piacon való összehangolása
- A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak – Veszteségekkel kapcsolatos adóéltjárás határokon átnyúló tényállások esetén
- A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak – A tőkekivonási adó és a tagállamok adópolitikájának szükséges koordinációja

COM(2006) 823 final

COM(2006) 824 final SEC(2006) 1690, valamint

COM(2006) 825 final

(2008/C 10/25)

2006. december 19-én az Európai Bizottság úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 262. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a fenti tárgyakban.

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Gazdasági és Monetáris Unió, gazdasági és társadalmi kohézió” (ECO) szekció véleményét 2007. szeptember 4-én elfogadta. (Előadó: Lars Allan NYBERG.)

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2007. szeptember 26–27-én tartott 438. plenáris ülésén (a szeptember 26-i ülésnapon) 168 szavazattal 2 ellenében, 4 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Összefoglalás és következtetések

1.1 Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) egyetért az Európai Bizottsággal a belső piacra és az adóztatására vonatkozó munkák célját és megközelítési módját illetően abban, hogy a tagállamok közötti egyeztetés és együttműködés révén egyszerűsített megvalósíthatók az adópolitikai célok, illetve az adóalap is megvédhető. Ezzel egyidejűleg lehetővé válik a megfélemlésből eredő költségek csökkentése és az olyan akadályok leküzdése, mint a diszkrimináció és a kettős adóztatás.

1.2 Az Európai Bizottság nagyon visszafogottan fogalmaz ebben a közleményében, amikor olyan kifejezésekkel él, mint „... szeretne ajánlani”, „javasolja a ... ellenőrzését” stb. Az EGSZB teljes mértékben megfelelőnek tartja az Európai Bizottságnak az adózás területére vonatkozó munkaprogramjában foglalt kezdeményezésekre tett javaslatait. Ebben a határokon átnyúló tevékenységek problémás területeiről van szó.

1.3 Az Európai Bizottság visszafogott módszere azonban nagyon próbára teszi az olvasót. A különböző tényállások leírása nem elég kimerítő, és a jogi helyzet értelmezése is csak vázlatos, így a bizottsági gondolatokról is inkább elvi síkon, semmint konkrétan kell állást foglalni. Az Európai Bizottság képviselőivel folytatott beszélgetések alapján a közlemények inkább csupán az Európai Bizottságon belül folyó átfogóbb munkáról szóló jelentéseknek tekintendők.

1.4 A határokon átnyúló veszteségszámolással kapcsolatban az Európai Bizottság azzal érvel, hogy bár nem a legjobb megoldás a belföldi szabályoknak a határokon átnyúló tényállásokra történő kiterjesztése, ez mégis javulást jelent. Azonban jogi és népgazdasági szempontból is rendkívül kétséges mindez,

hiszen ezáltal külföldi vállalatok révén gyakorlatilag azok anyországi szabályozásait vezetnék be egy másik állam területén. A határokon átnyúló tevékenységi körrel rendelkező vállalatok veszteségszámolásának különböző jogi és gazdasági problémái hosszú távon egy közös konszolidált társaságiadó-alap (KKTA) révén lennének megoldhatók. Mivel az Európai Bizottság ebben a kérdésben egy speciális munkacsoportban működik együtt a tagállamokkal, ebben a csoportban arra kellene koncentrálnia, hogy gyors megoldást találjon és ezekre a közleményekre alapozva inkább egyéb problémákkal foglalkozzon.

1.5 Elemzésében az Európai Bizottság olyan problémát próbál megoldani, amelyre vonatkozóan – legalábbis ebben a közleményben – nincsenek elemzések a probléma méretéről és a határokon átnyúló veszteségszámolással kapcsolatos jog bevezetésének gyakorlati hatásairól. Érvelésében ráadásul az Európai Bizottság nem vette kellően figyelembe a veszteségátvitel lehetőségét. A határokon átnyúló veszteségátvitelre ugyanis az esetek többségében nincs is mindig szükség.

1.6 Ami a különböző tagállamokban levő vállalatok nem realizált értéknövekedésének átvitelét illeti, ennek alapjául aligha szolgálhat egy kizárólag magánszemélyekre vonatkozó eset. Az az előírás, mely szerint kitelepülés esetén nem vehető ki adó a nem realizált értéknövekedésekből származó tőkére, túlzott információigénnyel jár. Az adóhatóságok közötti együttműködés révén kellene biztosítani azt, hogy az adók fokozatos megfizetése esetén mindkét állam megkapja a neki jogosan járó részt. Létezik olyan vagyon is, amelyet kitelepülés révén áthelyeznek ugyan, de soha nem értékesítenek. Ilyenek például az immateriális javak, vagy az a vagyon, amelyet egyszerűen felélnék. Az Európai Bizottság nem írja le világosan az ilyen jellegű eseteket.

1.7 Általánosságban fontos, hogy a társasági adó keretében kibővítsék az együttműködést és a koordinációt. A szubszidiaritás elvének értelmében ugyanakkor tiszteletben kell tartani, hogy az adózás területén a tagállamok nemzeti sajátosságai alapján önálló határozatokat is hozhatnak.

2. Bevezetés

2.1 Az Európai Bizottság 2006. december 19-én három közleményt terjesztett elő a tagállamok adózási politikájának összehangolásáról. Egy általános jellegű és két olyan közleményről van szó, amelyekben specifikus kérdéseket tárgyalnak, mégpedig a határokon átnyúló tényállások esetén felmerülő veszteségeket, valamint a tőke kivonási adót. A közlemények célja a különböző tagállami adóügyi előírások közötti kölcsönhatás javítására, de nem az azok harmonizációjára tett javaslat.

2.2 Bár a közlemények a közvetlen adókra vonatkoznak, szinte kizárólag a vállalati adózással foglalkoznak. A közlemények betérjesztése kettős célt szolgál: egyrészt, hogy gyors megoldást találjanak a határokon átnyúló gazdasági tevékenységekből eredő problémákra, amelyek hosszú távon a közös konszolidált társaságiadó-alap (KKTA) révén oldhatók meg, másrészt, hogy az ilyen adóalap bevezetését követően még esetleg fennálló problémákat is megoldják.

2.3 Az EGSZB már jelezte, hogy támogatja a közös társaságiadó-alap bevezetését, és előterjesztett néhány alapelvet, amelyeknek a fenti adóalap bevezetése esetén kellene érvényesülniük⁽¹⁾.

2.4 Az Európai Bizottság egyértelművé teszi, hogy a vita és a javaslatok során nemcsak arról van szó, hogy kiküszöböljék a vállalatokat érintő diszkriminatív akadályokat és a kettős adóztatás kockázatát, hanem hogy biztosítsák a tagállamok adóalapjának védelmét is.

3. A tagállamok közvetlenadó-rendszereinek a belső piacon való összehangolása, COM(2006) 823 final

3.1 Az adóztatás összehangolásának az Európai Bizottság szerint az alábbi alapelvekhez kellene igazodnia: a diszkrimináció és a kettős adóztatás megszüntetése, adómentességek, az adóztatás elmaradása és a visszaélések elleni küzdelem, valamint az olyan vállalatok és magánszemélyek megfeleléseiből eredő költségeinek csökkentése, amelyek tevékenységi körére több adórendszer is érvényes. Azokat a problémás eseteket, ahol a két adórendszer nem egyeztethető össze, elsősorban kétoldalú egyezmények szabályozzák. Annak ellenőrzésére, hogy a rendelkezések összhangban vannak-e a közösségi joggal, bírósági eljárásokat is kialakítottak. Az esetlegesen a közösségi jogba ütköző adójogi szabályozásokat illetően többek között a tőke kivonási adóra, az osztalék utáni forrásadóra, a konszerneken belüli veszteségszámolásra és a telephelyek megadóztatására kell utalni.

3.2 Az Európai Bíróság állandóan fejleszti ítélkezési gyakorlatát. Ennek során főként speciális esetekről van szó, amelyeket ritkán lehet általános érvényűvé tenni. Az Európai Bizottság szerint szükség van az ítélkezési gyakorlat átfogóbb értelmezésére. Az Európai Bizottság ezekkel a közleményekkel, egy sor kezdeményezés révén szeretné segíteni a tagállamokat az összehangolt megoldások keresésében.

3.3 Az Európai Bizottság fontos célkitűzése a kettős adóztatás felszámolása, amely akadályt jelenthet a határokon átnyúló tevékenységek során. Az adómentesség és a visszaélések megakadályozására az Európai Bizottság azt javasolja, hogy egy munkacsoport keretében a tagállamokkal közösen dolgozzák át az ítélkezési gyakorlatot. Az ezen a téren hozott rendelkezések nemcsak hogy különbözőek, de 27 eltérő államigazgatási rendszerbe is be kell őket illeszteni. Az Európai Bizottságnak szándékában áll megvizsgálni, hogy miként lehet javítani a tagállami hatóságok közti együttműködést.

3.4 Az Európai Bizottság a jövőbeli közlemények témáit is megadja. Ilyenek például a visszaélések felszámolását célzó, az idegen és a saját tőke besorolására vonatkozó és a tagállamok közötti adóügyi viták során a vitarendezési eljárások kiterjedtebb alkalmazását célzó intézkedések.

Megjegyzések

3.5 Az Európai Bizottság ezen három közleményéhez tett megjegyzéseivel az EGSZB megerősíti, hogy támogatja a közös konszolidált társaságiadó-alap (KKTA) kidolgozását. Az egyik, az EGSZB véleményében idézett alapelv kimondja, hogy konkrét eredmények csak egy kötelezővé tett KKTA segítségével érhetők el. Politikai oldalról kétségeknek adtak hangot a KKTA kidolgozását illetően. Az EGSZB nézete szerint azonban a fenti adóalap megvalósítására tett erőfeszítések nem kérdőjelezhetők meg. A működőképes belső piac érdekében erre hosszú távon szükség van. A KKTA az európai bizottsági közleményben ismertetett javaslatok megvalósítását is megkönnyíthetné. A vélemények természetesen eltérhetnek abban, hogy hogyan kell kidolgozni ezt az adóalapot. Az erről folyó vitának konkrét javaslattal kell lendületet adni.

3.5.1 Az EGSZB KKTA-ról írt véleménye utalt azokra az előnyökre is, amelyek a fokozatosan előterjesztendő, még a fő tervezet elkészülte előtt gyakorlatba ültethető javaslatokból származnak. Az EGSZB úgy látja, hogy az Európai Bizottságnak ezek a közleményei az ilyen jellegű munkák kezdetét jelentik.

3.6 Ebben a közleményében az Európai Bizottság nagyon visszafogottan fogalmaz. „A Bizottság több kezdeményezés előterjesztését javasolja.” [...] a Bizottság továbbá azt javasolja, hogy a tagállamokkal egy közös munkacsoport keretében [...] a közeljövőben vizsgálják meg e területet.” „Kíváncsún lenne általánosabban megvizsgálni, hogy miként lehet csökkenteni a határokon átnyúló megfeleléssel kapcsolatos költségeket.” Az Európai Bizottság adókérdésekben tanúsított óvatos magatartása főként a pénzügyminiszterek negatív hozzáállása miatt érthető. Amennyiben a politikusok nem hajlandók konstruktív módon dolgozni az együttműködésen, a koordináción és – ahol szükséges – a harmonizáción (mindenek előtt a KKTA-t illetően), akkor továbbra is az Európai Bíróság marad az az intézmény, amely meghatározza, hogy milyen legyen a tagállami adórendszerek közötti interoperabilitás.

3.7 Az EGSZB teljességgel megfelelőnek tartja az Európai Bizottságnak az adóügyi munkaprogram kezdeményezéseire tett javaslatait. Ebben a határokon átnyúló tevékenységek problémás területeiről van szó. Az Európai Bizottság által benyújtandó jövőbeli javaslatokkal kapcsolatban fontos tájékozódni arról, hogy milyen hatással lehetnek a javaslatok a lisszaboni menetrend keretében megfogalmazott célok megvalósítására.

⁽¹⁾ Az EGSZB véleménye a következő tárgyban: „Egységes konszolidált adóalap létrehozása a vállalati adózás terén az EU-ban”. HL C 88., 2006.4.11., 48. o.

3.8 Az ebben és a másik két közleményben felvázolt problémák főként határokon átnyúló vállalati tevékenységekre vonatkoznak. Csak a tőkekivonási adóról szóló közlemény érint személyeket. Az EGSZB támogatja, hogy a belső piacról és az adóztatásról szóló vitában elsősorban a vállalatokra helyezték a hangsúlyt.

3.9 Amikor egy vállalat fontolóra veszi, hogy egy másik országban folytasson tevékenységet, rendkívül nagy az információ igény az adott ország adórendszerét illetően. Atláthatóbb és könnyebben hozzáférhető információkra van szükség. Az Európai Bizottság fontos összekötő szerepet tölthet be a tagállami pénzügyi szervek és az ott elérhető információk vonatkozásában. Ezen a téren az Európai Bizottságnak a versenypolitika keretében játszott szerepe szolgálhatna példaképpül.

3.10 A vállalati adóztatást érintő együttműködés és koordináció égetően fontos. Bár az Európai Bizottság együttműködésről és koordinációról beszél, a közlemények mégis olyan megfontolásokat tartalmaznak, amelyek a gyakorlatban azt jelenthetik, hogy az adóügy terén le kell mondani a tagállami függetlenség egy részéről. A további konkrét javaslatokban ez elkerülendő.

4. Vesztésekkel kapcsolatos adóeljárás határokon átnyúló tényállások esetén, COM(2006) 824 final

4.1 A vállalatok vagy konszernek határokon átnyúló veszteségeinek kezelése főként az Európai Bíróság *Marks & Spencer*-ügyben hozott ítéletén alapul. A határokon átnyúló veszteségszámolás lehetősége nélkül jobban megadóztathatják a több országra kiterjedő tevékenységgel rendelkező vállalatokat, mint azokat, amelyek teljes tevékenységi köre egyetlen országhoz kötődik. A közös konszolidált társaságiadó-alap (KKTA) meglétével az ilyen problémák megszűnének. A KKTA bevezetéséig az Európai Bizottság különböző eljárásokat javasol a határokon átnyúló veszteségszámolásra az anyavállalaton belül a leányvállalat veszteségei kapcsán, illetve az olyan vállalatokon belül, amelyeknek más országokban is van telephelyük, kirendeltségük.

4.2 Az EU-n belüli helyzetet nem lehet egészében bemutatni, mivel az egyes tagállamokban eltérő szabályozások vannak életben.

4.3 Az egy országban több szervezeti egységgel rendelkező vállalatok mindig alkalmazhatják az egységek közti veszteségszámolást. A közleményben szereplő séma szerint az esetek többségében ugyan lehetőség nyílik a határokon átnyúló veszteségszámolásra, ez azonban nem biztosított minden tagállam között. Az Európai Bíróság ítélete értelmében az egy országban több tevékenységet is folytató vállalatok ugyanolyan elbánásban kell hogy részesüljenek, mint azok, amelyek több tagállamban folytatnak tevékenységet. Az Európai Bizottság nézete szerint a veszteségszámolás ezáltal a letelepedés szabadságából adódik.

4.4 A konszernek (anyavállalat–leányvállalat) esetében a legtöbb tagállamban lehetőség nyílik az országon belüli veszteségszámolásra. Más országokban levő leányvállalatok esetén ez csak kivételes esetekben lehetséges. Ilyen esetről szól a *Marks & Spencer*-ügy. Az ítélet szerint a veszteségeket csak akkor lehet az anyavállalatnál kiegyenlíteni, ha a veszteségek beszámításának minden lehetőségét kimerítették abban az országban, amelyikben a leányvállalat székhelye található. A veszteségszámolást csak az anyavállalat szintjéig lehet elvégezni, és időben is korlátozni kell.

4.4.1 A konszerneken belüli vállalatok jogi szempontból különálló egységeknek számítanak és így külön adóznak. 19 tagállam bevezetett viszont az országon belül a teljes konszernre vonatkozó, közös adózást szolgáló rendszereket. Ezek legtöbbször összevonja a teljes adózást, míg néhányuk csak a veszteségszámolást teszi lehetővé. Amennyiben engedélyezik a határokon átnyúló veszteségszámolást, akkor természetesen speciális rendelkezésekre van szükség, hiszen az eredményeket különböző rendszerek alapján kell megadóztatni. Az egyes tagállamokban különböző rendelkezések vannak életben erre nézve. A KKTA-nak köszönhetően valamennyi ilyen, a több országban tevékenykedő vállalatokat érintő probléma megoldódhatná válna. Az Európai Bizottság a konszerneken belüli, határokon átnyúló veszteségszámolás közös, időben korlátozott megoldásait szeretné megtalálni.

Megjegyzések

4.5 Bár a közlemény a veszteségszámolásról szól, nyilvánvaló okokból mégis a nyereség utáni adózás témája jelenti a kiindulópontot. A legjobb kiindulópont az lett volna, ha ugyanabban a dokumentumban formailag is egyértelmű módon tárgyalták volna a nyereségadó és a veszteségszámolás témáját. A veszteségszámolást nem lehet a nyereségadótól elkülönítve kezelni. Mivel az Európai Bizottság a veszteség egy másik országba történő áthelyezésének lehetőségére koncentrált, nem tért ki a deficitfinanszírozás másik lehetőségére (konszern belüli hozzájárulások – intra-group contributions). Ha a konszern belüli hozzájárulásokat a nyereségadó megfizetése előtt kell kifizetni, akkor ez ugyanolyan adóügyi hatással jár, mint a veszteségátvitel.

4.6 Az az érvelés, hogy egy több országban is tevékenykedő vállalatnak ugyanolyan megítélés alá kell esnie, mint egy olyan, amely csak egy országban folytat tevékenységet, csak a probléma felét ragadja meg. Az Európai Bizottság azt szeretné elérni, hogy a határokon átnyúló tevékenységet folytató vállalatok egyforma elbánásban részesüljenek. Mivel az egyes tagállamokban eltérő rendelkezések vannak érvényben a veszteségszámolásra vonatkozóan, új különbségek adódnak a vállalatok között. Abban az esetben, ha egy vállalat olyan országból származik, amelyben engedélyezett a határokon átnyúló veszteségszámolás, és a vállalat olyan országban alkalmazhatja ezeket a szabályozásokat, amelyben az anya- és a leányvállalat közötti veszteségszámolás nem engedélyezett, akkor ez különbséget szül a helyi és a külföldi vállalatok között. Nem lehetséges mindhárom vállalat típus azonos elbírálása mindaddig, amíg eltérő rendelkezések vannak életben. Inkább csak arra van lehetőség, hogy az azonos elbánás más viszonylatban érvényesüljön. A jogszabályokban rögzített azonos elbánás elve, amely korábban az országban tevékenykedő valamennyi vállalat esetében adott volt, olyan azonos elbánássá válik, amely az egyazon országból származó vállalatokra vonatkozik, függetlenül attól, hogy hol folytatják tevékenységüket. Más szóval az egyik országnak a veszteségátvitelre vonatkozó rendelkezései helyett egy másik országéit alkalmazzák, mégpedig az ebben az országban levő leányvállalatokon és kirendeltségeken keresztül. Ez elfogadhatatlan. Más szóval: az Európai Bizottság elemzése nem fordít figyelmet a nem határokon átnyúló tevékenységet végző vállalatokat érintő lehetséges hatásokra.

4.6.1 Az Európai Bizottság azzal érvel, hogy bár nem a legjobb megoldás a belföldi szabályoknak a határokon átnyúló tényállásokra történő kiterjesztése, ez mégis javulást jelent. Azonban jogi és népgazdasági szempontból ez rendkívül kétséges, mivel külföldi vállalatok révén gyakorlatilag azok származási országának szabályozásait terjesztik ki egy másik ország területére. Az Európai Bizottság által felsorolt negatív hatások közül, melyek akkor lépnek fel, ha nincs lehetőség a határokon átnyúló veszteségelszámolásra, az EGSZB szerint a vállalkozások létrehozásával összefüggő problémák számítanak a legsúlyosabbnak. A vállalkozások kezdeti szakaszában gyakoriak a veszteségek. Ebben az időszakban azonban nincs rá mód, hogy a veszteségeket a vállalat olyan nyereségével egyenlítsék ki, amelyet a származási országában realizált. Ez elriaszt az új országokban történő letelepedéstől. Ráadásul a kis- és középvállalkozásoknak jelenti a legnagyobb terhet, hogy magukra vállalják az ilyen beindítási költségeket. Az említett problémák természetesen a helyi vállalatokat is érintik, így ezek nem csak a külföldi telephely létrehozásának esetén jellemzőek.

4.7 Érvelésében ráadásul az Európai Bizottság nem vette kellően figyelembe a veszteségátvitel lehetőségét. A határokon átnyúló veszteségátvitelre ugyanis az esetek többségében nincs is mindig szükség. Az időtényező jelenti az egy országon belüli veszteségátvitel és a több ország között történő veszteségelszámolás közötti különbséget. A határokon átnyúló veszteségelszámolás esetén a veszteség közvetlenül elszámolható a nyereséggel. Ez a következő kérdést veti fel: Az EU-n belüli, határokon átnyúló veszteségelszámolás biztosításához szükséges megoldások fáradságos keresése indokolható-e azzal az előnnyel, amelyet a rögtön a veszteség keletkezésének évében elvégezhető veszteségelszámolás nyújt? A veszteségek rendkívüli átmeneti fizetesként szolgáló „intra-group contribution” révén is finanszírozhatók. Az Európai Bizottság által orvosolni próbált probléma esetenként nem is olyan nagy, mint amilyennek tűnik. Az Európai Bizottságnak – ahelyett, hogy csak az egyik eljárásra koncentrálna – elemzésébe a határokon átnyúló tevékenységet végző vállalatok számára alternatívaként kellene belevennie a határokon átnyúló, illetve a hosszabb időtartamon keresztül történő veszteségelszámolást.

4.8 Ráadásul – legalábbis ebben a közleményben – nincs semmiféle elemzés a probléma mértékéről és arról, hogy milyen gyakorlati hatásokkal jár a határokon átnyúló veszteségelszámolásra vonatkozó jog bevezetése. A határokon átnyúló veszteségelszámolás engedélyezéséről szóló döntést megelőzően mindenképpen szükség van egy ilyen elemzésre.

4.9 Az Európai Bizottság annak a jogi helyzetnek az értelmezésekor, amely szerint a veszteségelszámolást az egyéb tagállamokban létesített telephelyeken és kirendeltségeken végzett tevékenységre vonatkozó letelepedési szabadság értelmében engedélyezni kell, nem közli, hogy ez a veszteségelszámolás időben korlátozandó vagy sem. Úgy tűnik, mintha jelenleg csak az időben korlátozott veszteségelszámolás létezne. Egyértelműen utalni kellene rá, hogy ezt ajánlják.

4.10 Az Európai Bizottság a *Marks & Spencer* ügyben hozott megszorításokat a jövőbeli intézkedésjavaslatok vezérelveiként szeretné meghatározni. Az EGSZB szerint is szükség van rá, hogy az elkövetkezendő javaslatok kidolgozása során ügyeljenek

arra, hogy minimalizálják annak kockázatát, hogy a veszteségelszámolás kapcsán kijátsszák az adózást.

4.11 Az Európai Bizottság már korábban benyújtott javaslatokat, amelyek szerint a veszteségelszámolás a veszteségátvitel utáni évben megengedett. Az anyavállalat visszavezeti a veszteségeket, amint olyan nyereség áll rendelkezésre, amellyel szemben a veszteségek elszámolhatók. Ez tűnik a legjobb eljárásnak, hiszen ezáltal az adóalap csak időben korlátozott módon kerül átvitelre az érintett országok között.

4.12 Amennyiben a határokon átnyúló veszteségelszámolással kapcsolatos problémákat a KKTA bevezetése nélkül próbálják megoldani, akkor abból olyan átfogó probléma adódik, amelyet az Európai Bizottság szemmel láthatóan nem vett kellően figyelembe. Honnan lehet tudni, hogy mely veszteséget kell átcsoportosítani a határ másik oldalára, ha a nyereségek és a veszteségek a két országban különböző adóalap-számításokon alapulnak? Így lehetetlen lesz megállapodni abban, hogy valójában mekkora is a veszteség. Rövidre fogva: úgy tűnik, hogy a határokon átnyúló veszteségelszámolás során felmerülő egyes jogi és gazdasági problémák hosszú távon csak a KKTA révén válnak megoldhatókká. Ha ez a kérdés aránylag hamar tisztázódik, tanácsos lenne, hogy az Európai Bizottság behatóbban foglalkozzon azzal a többi problémával, amelyeket ezek a közlemények tárgyalnak.

5. A tőkekivonási adó és a tagállamok adópolitikájának szükséges koordinációja, COM(2006) 825 final

5.1 Az Európai Bizottság azon a véleményen van, hogy egyazon országon belül és különböző országok között is ugyanazoknak a szabályoknak kellene érvényesnek lenniük a fizetési haladéokra, amennyiben nem realizált értéknövekedéseket visznek át vállalatok között. Problémák adódnak azonban abból, hogy eltérőek a nem realizált értéknövekedések megadóztatására vonatkozó előírások. Az eltérő előírások mellett az adóhatóságok és az érintett vállalatok, illetve magánszemélyek közötti hiányos információáramlás is az adóztatás elmaradását vagy kettős adózást eredményezhet. Az Európai Bizottság példákat hoz a tagállami előírások lehetséges jobb összehangolására. Mindazonáltal akad még tennivaló az összes probléma megoldásáig.

5.2 Az Európai Bizottság egy magánszemély azon esetére⁽²⁾ alapozza érvelését, amelynek során az országból történő kivonás alkalmával megadóztatták a nem realizált értéknövekedéseket, míg azokat a személyeket, akik megtartják az országban a lakóhelyüket, akkor adóztatják meg, amikor az értéknövekedéseket realizálják. Az Európai Bíróság ítélete szerint ez a különbségtétel ellentétes az EK-Szerződésben foglalt, a szabad mozgásra vonatkozó rendelkezésekkel. További probléma jelentkezik ezen a téren: az az ország, amelyikben az értéknövekedést elérték, nem részesül az adóbevételekből. Specifikus előírások hiányában az értéknövekedés realizálása esetén ezek az adóbevételek azt az országot illetik, amelyikbe a lakóhelyet áthelyezték. Az Európai Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy engedélyezett, hogy a lakóhely áthelyezésekor adóbevallás benyújtását kérik, amely aztán az értéknövekedés realizálásakor kivetett adó felosztásának alapjául szolgál.

⁽²⁾ C-9/02. sz. ügy: Hughes de Lasteyrie du Saillant kontra Ministère de l'Économie, des Finances et de l'Industrie, HL C 94., 2004.4.17., 5. o. (magyarul nem érhető el).

5.3 Időközben a legtöbb tagállam követte az Európai Bíróság ítéletét, és megszüntette a tőke kivonási adót. Bizonytalan, hogy hogyan, illetve, hogy egyáltalán részesüljön-e a jövőbeli adóbevételeiből az az ország, amelyikből áthelyezték a lakóhelyet. Az Európai Bizottság olyan rendszert támogat, amelyben az az ország, amelyikbe áthelyezték a lakóhelyet, adólevonást biztosít a lakóhely-áthelyezés előtt keletkezett értéknövekedési részre. Ennek az a feltétele, hogy a két érintett ország adóhatósága összehangolja az adóztatást. Az Európai Bizottság emellett úgy értelmezi az Európai Bíróságnak egy magánszemélyre vonatkozó ítéletét, hogy az azokra a vállalatokra is vonatkozik, amelyek nem realizált értéknövekedéseket helyeznek át.

5.4 Speciális esetet jelentenek az EGT-, illetve EFTA-országok, amelyekre érvényes ugyan a szabad mozgás, de nem esnek az EU-adójog hatálya alá. Erről az az Európai Bizottság álláspontja, hogy amennyiben bilaterális egyezményekben nem határoztak meg egyéb eljárásokat, a kitelepülés során kérhető az adófizetés annak érdekében, hogy biztosítsák annak az országnak az adóbevételeit, amelyből áthelyezték a lakóhelyet.

Megjegyzések

5.5 Amikor az Európai Bizottság a vállalkozói, nem realizált értéknövekedésekből származó vagyon áthelyezésének különböző eseteit taglalja, a jogi helyzet bizonytalanabbnak tűnik, mint a magánszemélyek esetében. Az Európai Bizottság a vállalatokra vonatkozó értelmezését olyan ítéletre alapozza, amely magánszemélyekre érvényes. Egy magánszemélyekre vonatkozó ítéletet azonban nem lehet közvetlenül vállalatokra átültetni. Az

Európai Bizottságnak tehát specifikus, a vállalatokat potenciálisan érintő problémákkal kell kiegészítenie az elemzését.

5.6 Olyan részletesebb magyarázatokra lenne szükség, amelyek megvilágítják, hogy az Európai Bizottság értelmezése szerint melyik eset érvényes a különböző tényállásokra – anyavállalat, és leányvállalat, kirendeltségek, ill. telephelyek. A bizottsági közleményben található leírások olvasásakor felvetődik többek között a kérdés, hogy valóban attól függően kellene-e eltérően kezelni a nem realizált értéknövekedéseket, hogy milyen viszonyban állnak egymással a szóban forgó vállalatok.

5.7 Az az előírás, mely szerint kitelepülés esetén nem vethető ki adó a nem realizált értéknövekedésekből származó tőkére, nagy információigénnyel jár. Nem tűnik indokoltnak, hogy a vagyon eladásáig évente információt kell szolgáltatni arról, hogy azt nem értékesítették. Ehelyett az adóhatóságok közötti együttműködés révén kellene biztosítani azt, hogy az adók fokozatos megfizetése esetén mindkét állam megkapja a neki jogosan járó részt.

5.8 Létezik olyan vagyon is, amelyet kitelepülés révén áthelyeznek ugyan, de soha nem értékesítenek. Ilyenek például az immateriális javak vagy az a vagyon, amelyet egyszerűen felélnek. Az Európai Bizottság nem írja le elég részletesen az ilyen jellegű eseteket. Hogyan kaphatja meg az a tagállam, amelyikből a vagyon származik, valaha is a nem realizált, korábban meglevő érték után járó adót, ha azt az áthelyezés esetén ki sem vetheti?

Kelt Brüsszelben, 2007. szeptember 26-án.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Dimitris DIMITRIADIS